

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **Ing. I. K., CSc.**, zast. JUDr. Richardem Malečkem, advokátem, se sídlem Lužná 716/2, Praha 6, proti žalovanému: **Městský úřad Česká Lípa**, se sídlem nám. T. G. Masaryka 1, Česká Lípa, zast. JUDr. Tatianou Jiráskovou, advokátkou, se sídlem Kovářská 4, Plzeň, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 9. 2017, č. j. MUCL/86650/2017, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci ze dne 5. 2. 2019, č. j. 58 A 1/2019 - 14,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Přehled dosavadního řízení

[1] Žalobce se u krajského soudu domáhal zrušení nadepsaného rozhodnutí žalovaného, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), kterého se dopustil tím, že jako řidič motorového vozidla dne 9. 3. 2017 v obci Stružnice překročil nejvyšší povolenou rychlost 50 km/h nejméně o 23 km/h. Žalobci byla za to uložena pokuta ve výši 2.500 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč.

[2] Krajský soud v záhlaví označeným usnesením žalobu odmítl. Uvedl, že žalobce nepodal proti rozhodnutí žalovaného odvolání, což krajský soud ověřil u Krajského úřadu Libereckého kraje. Proto je žaloba nepřipustná podle § 68 písm. a) s. ř. s. a je naplněn důvod pro její odmítnutí dle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Proti tomuto usnesení krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost, v níž uvedl, že odmítnutím žaloby bylo porušeno jeho právo na rovné postavení účastníka soudního řízení dle § 36 odst. 1 s. ř. s. a byla mu způsobena vážná újma. Rozhodnutí žalovaného nezákonně zasáhlo vážným způsobem do práv stěžovatele a nejedná se o žádnou bagatelní věc. Je sice pravdou, že stěžovatel se proti rozhodnutí žalovaného neodvolal, ale to je pouze formální pochybení a nemůže vyloučit poskytnutí spravedlivé soudní ochrany.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že jednou z nejdůležitějších zásad správního soudnictví je zásada subsidiarity soudní ochrany vyjádřená v § 5 a v § 68 písm. a) s. ř. s. Povinnost vyčerpat řádné opravné prostředky nepředstavuje svévolné omezení přístupu k soudu ani porušení zásady rovnosti účastníků soudního řízení. Žalovaný poukázal na nález (ve skutečnosti usnesení, pozn. NSS) Ústavního soudu ze dne 5. 11. 2007, sp. zn. IV. ÚS 1861/07, který tento názor podporuje, jelikož zákonodárce správně preferuje poskytnutí ochrany práv co nejrychleji a nejbližše dotčenému jedinci, tedy cestou opravných prostředků ve správním řízení.

III. Posouzení kasační stížnosti

[5] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

[6] Kasační stížnost není důvodná.

[7] Nejvyšší správní soud se již opakovaně zabýval otázkou aplikace výluky ze soudního přezkumu dle § 68 písm. a) s. ř. s., který stanoví, že *[ž]aloba je nepřijatelná také tehdy, nevyčerpal-li žalobce řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem, přípouští-li je zvláštní zákon, ledaže rozhodnutí správního orgánu bylo na újmu jeho práv změněno k oprávněnému prostředku jiného.* Kupř. v usnesení ze dne 22. 8. 2012, čj. 8 As 75/2012 - 25, Nejvyšší správní soud výstižně shrnul, že *„podmínka, podle níž žalobce musí nejprve bezvýsledně vyčerpat procesní prostředky, které má k dispozici ve správním řízení, vychází z celkové koncepce správního soudnictví a vyjadřuje zásadu subsidiarity ve vztahu mezi veřejnou správou a činností správních soudů. Jejím účelem je zabránit soudnímu řízení v případech, kdy lze dosáhnout nápravy přímo u správních orgánů. Tato zásada je v obecné rovině vyjádřena v § 5 s. ř. s. a pro jednotlivé typy žalob je upřesněna v § 68 písm. a), § 79 odst. 1 a § 85 s. ř. s. Před použitím některého z typů žalob je tedy nutné nejprve vždy vyčerpat opravné prostředky nebo jiné procesní prostředky nápravy, které jsou k dispozici v řízení před správním orgánem (viz např. rozsudky ze dne 16. 11. 2004, čj. 1 As 28/2004 - 106, ze dne 12. 5. 2005, čj. 2 Afs 98/2004 - 65, č. 672/2005 Sb. NSS, či ze dne 31. 10. 2007, čj. 2 As 46/2006 - 100, č. 2276/2011 Sb. NSS).“*

[8] Také Ústavní soud opakovaně potvrdil ústavní konformitu ustanovení § 68 písm. a) s. ř. s., vedle usnesení Ústavního soudu citovaného žalovaným lze rovněž odkázat na usnesení Ústavního soudu ze dne 23. 9. 2014, sp. zn. IV. ÚS 2490/14, v němž se rovněž uvádí, že *„[p]odmínka přípustnosti projednání správní žaloby soudem teprve po vyčerpání všech dostupných opravných prostředků v rámci soustavy správních orgánů je výrazem subsidiarity soudního přezkumu vůči kontrolním mechanismům v systému správních orgánů, kterážto zásada preferuje nápravu turzené nezákonnosti co nejrychleji*

pokračování

a nejbližše dotčenému jedinci, tedy usiluje o odstranění pochybení již správními orgány samotnými. Stanovení této podmínky bezpochyby do jisté míry omezuje přístup k soudu, s ohledem na výše uvedenou zásadu subsidiarity však nikoli svévolně a bezdůvodně; zároveň cestu k soudnímu přezkumu ponechává otevřenu, pokud se jedinec nedomůže nápravy u správních orgánů.“

[9] Vzhledem k citované ustálené judikatuře NSS i Ústavního soudu k zcela jasnému ustanovení § 68 písm. a) s. ř. s., které nevyžaduje bližšího výkladu, nezbývá v nyní projednávané než stručně zopakovat, že opomenul-li stěžovatel podat odvolání proti napadenému rozhodnutí žalovaného, sám se připravil o možnost jeho soudního přezkumu. O možnosti podat proti napadenému rozhodnutí odvolání byl přitom řádně poučen. Krajský soud proto zcela správně žalobu podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 68 písm. a) s. ř. s. odmítl. Ani stěžovatel ovšem neuvedl, jak konkrétně by usnesením krajského soudu měl být zkrácen na svém právu na rovnost účastníků, vždyt' stejným způsobem je odmítána žaloba jakéhokoliv žalobce, který nevyčerpal řádné opravné prostředky proti napadenému rozhodnutí správního orgánu. Pouze na okraj lze poznamenat, že rozhodnutí žalovaného bylo doručeno zmocněnci stěžovatele dne 18. 9. 2017 a žaloba byla krajskému soudu odeslána poštou dne 22. 1. 2019, tj. více než jeden rok po uplynutí zákonné lhůty pro podání žaloby, jejíž zmeškání nelze prominout (§ 72 odst. 1 a 4 s. ř. s.).

[10] S ohledem na závěr o nepřípustnosti žaloby se Nejvyšší správní soud nemohl zabývat jednotlivými věcnými důvody, z nichž stěžovatel dovozoval nezákonnost napadeného rozhodnutí žalovaného.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[11] Nejvyšší správní soud shledal nedůvodnými všechny stěžovatelem uplatněné námitky, kasační stížnost je proto nedůvodná. Nejvyšší správní soud tedy dle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. kasační stížnost zamítl.

[12] Zároveň Nejvyšší správní soud rozhodl o nákladech řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, a právo na náhradu nákladů řízení z tohoto důvodu nemá. Procesně úspěšnému žalovanému nebylo možno náhradu nákladů řízení přiznat, ačkoli se v řízení nechal zastoupit advokátem. Z ustálené judikatury NSS (např. usnesení rozšířeného senátu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014 - 47, č. 3228/2015 Sb. NSS) vyplývá, že procesně úspěšnému žalovanému správnímu orgánu soud náhradu nákladů řízení nepřesahujících rámec běžné úřední činnosti nepřizná. Obdobné stanovisko zastává i Ústavní soud (srov. např. nálezy Ústavního soudu z 9. 10. 2008, sp. zn. I. ÚS 2929/07). Vyjádření ke kasační stížnosti v projednávané věci, která je zcela banálního charakteru, nelze považovat za úkon přesahující rámec běžné úřední činnosti žalovaného.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. května 2019

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu